

HÖGSKOLAN I GÄVLE

UTBILDNINGSPLAN
Grundnivå och Avancerad nivå

Lärarprogrammet
Programkod: LFGGY
Fastställd av
Lärodbildningsnämnden 2007-06-04
Reviderad av
lärodbildningsnämnden 2007-10-01
Reviderad av
Lärodbildningsnämnden 2008-01-31
Reviderad av
Lärodbildningsnämnden 2008-04-01

Utbildningsplan

Lärarprogrammet 210 - 270/300 högskolepoäng
(Study Programme in Education, 210-270/300)

**Denna utbildningsplan gäller för studerande antagna
höstterminen 2007 eller senare**

UTBILDNINGSPLAN

Fastställd 2007-06-04

Lärarprogrammet
vid Högskolan i Gävle

1 Övergripande uppläggning

Lärarexamen avläggs på grundnivå eller avancerad nivå beroende på poängomfattning, krav på fördjupning i ett ämne eller inom ett ämnesområde och krav på omfattning av studier på avancerad nivå (se avsnitt 4). Vid Högskolan i Gävle ges Lärarprogrammet med inriktning mot förskola, förskoleklass, fritidshem och grundskolans tidiga år, för vilka krävs minst 210 högskolepoäng samt med inriktning mot grundskolans senare år och gymnasieskola, för vilka krävs minst 270 högskolepoäng. Programmet avser leda fram till lärarexamen.

Utbildningen omfattar tre utbildningsområden: ett *allmänt utbildningsområde* om 90 högskolepoäng, ett utbildningsområde med en eller flera *inriktningar* om minst 60 högskolepoäng i ett ämne eller ämnesområde och ett utbildningsområde med en *specialisering* om minst 30 högskolepoäng.

Ett aktivt engagemang från studentens sida är en förutsättning för att utbildningen skall ge en god grund för en fortsatt utveckling inom läraryrket. Studenten skall ha insikt i hur Lärarprogrammet är upplagt och vilka generella och särskilda mål som uttrycks i dess styrdokument. Kunskap om utbildningens förutsättningar, process och förväntade resultat är viktiga för utvärderingen av egna och andras insatser.

2 Mål

Här anges först de generella målen enligt Högskolelagen. Därefter anges examensmålen enligt Högskoleförordningen samt till sist särskilda mål för Lärarprogrammet vid Högskolan i Gävle.

2.1 Generella mål enligt Högskolelagen¹

Utbildning skall utveckla studenternas

- förmåga att göra självständiga och kritiska bedömningar,
- förmåga att självständigt urskilja, formulera och lösa problem, och
- beredskap att möta förändringar i arbetslivet.

Inom det område som utbildningen avser skall studenterna, utöver kunskaper och färdigheter, utveckla förmåga att

---

¹ 1 kap. §§ 8, 9 (SFS 1992:1434)

- söka och värdera kunskap på vetenskaplig nivå,
- följa kunskapsutvecklingen, och
- utbyta kunskaper även med personer utan specialkunskaper inom området.

Utbildningen skall vidare

- ytterligare utveckla studenternas förmåga att självständigt integrera och använda kunskaper,
- utveckla studenternas förmåga att hantera komplexa företeelser, frågeställningar och situationer, och
- utveckla studenternas förutsättningar för yrkesverksamhet som ställer stora krav på självständighet eller för forsknings- och utvecklingsarbete.

2.2 Mål för Lärarprogrammet enligt Högskoleförordningen, bilaga 2

För lärarexamen skall studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för att förverkliga förskolans, fritidshemmets, förskoleklassens, skolans eller vuxenutbildningens mål samt för att medverka i utvecklingen av respektive verksamhet enligt gällande föreskrifter och riktlinjer.

Kunskap och förståelse

För lärarexamen skall studenten

- visa sådan kunskap i ämnen eller inom ämnesområden som krävs för den verksamhet som utbildningen avser, inbegripet kunskap om ämnets eller ämnesområdets vetenskapliga grund, och om relevanta metoder inom verksamheten samt visa insikt om aktuella forskningsfrågor,
- visa kunskap om lärande och undervisning,
- visa kunskap om läs- och skrivinläringens och matematikens betydelse för barns och elevers kunskapsutveckling, och
- visa kunskap om betydelsen av ett jämställdhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten och vid presentation av ämnesstoffet.

För undervisning och annan pedagogisk verksamhet i förskola, förskoleklass och grundskolans tidigare år skall studenten dessutom

- visa mycket god kunskap i läs- och skrivinläring och i grundläggande matematikinläring.

För undervisning i grundskolan och i gymnasieskolan skall studenten dessutom

- visa mycket god kunskap i att analysera och bedöma elevers kunskapsutveckling samt god kunskap i betygssättning.

Färdighet och förmåga

För lärarexamen skall studenten

- visa förmåga att omsätta kunskaper i ämnen eller inom ämnesområden och om lärande och undervisning som krävs för den verksamhet som utbildningen avser så att alla barn och elever lär och utvecklas,

- visa förmåga att förmedla och förankra samhällets och demokratins värdegrund,
  - visa förmåga att förmedla, förankra och tillämpa gällande regelverk som syftar till att förebygga och motverka diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever,
  - visa förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och annan pedagogisk verksamhet och delta i ledningen av denna,
  - visa förmåga att analysera, bedöma, dokumentera och värdera elevers lärande och utveckling i förhållande till verksamhetens mål samt informera och samarbeta med föräldrar och vårdnadshavare,
  - visa förmåga att använda informationsteknik i den pedagogiska verksamheten och inse betydelsen av olika mediers roll för denna, och
  - visa förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över både egna och andras erfarenheter och relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen eller ämnesområden.
- För lärarexamen på avancerad nivå omfattande 240, 270, 300 eller 330 högskolepoäng skall studenten dessutom
- visa **fördjupad** förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över både egna och andras erfarenheter och relevanta forskningsresultat.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För lärarexamen skall studenten

- visa självkännedom och empatisk förmåga,
- visa förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna,
- visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt gentemot barn, elever och deras vårdnadshavare, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och utveckla sin kompetens i det pedagogiska arbetet.

Självständigt arbete (examensarbete)

För lärarexamen om 180 högskolepoäng och 210 högskolepoäng skall studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 högskolepoäng.

För lärarexamen om 240, 270, 300 och 330 högskolepoäng skall studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 30 högskolepoäng eller två sådana arbeten om vardera minst 15 högskolepoäng.

2.3 Särskilda mål för Lärarprogrammet vid Högskolan i Gävle

Lärarprogrammet vid Högskolan i Gävle syftar till att ge en god **yrkesutbildning** för arbete inom skolväsendet. För att förverkliga detta har särskilda målbilder formulerats.

Efter att ha genomgått Lärarprogrammet vid högskolan i Gävle förväntas studenten ha förvärvat

- både en allmän och en särskild lärarkompetens
- en mångfald av förhållningssätt och metoder relevanta för yrket
- en yrkeskompetens byggd på reflekterad praktik och systematiskt uppbyggda kunskaper och teorier

Både en allmän och en särskild lärarkompetens

Den allmänna lärarkompetensen är gemensam för alla lärare oavsett inriktning. Exempel på sådan kompetens är insikt i värdegrundsfrågor, kunskaper om grupper och ledarskap samt frågor om bedömning och individuella utvecklingsplaner. Dessa kunskapsområden studeras främst i det allmänna utbildningsområdet. Den särskilda lärarkompetensen förvärvas framförallt inom inriktningarna och omfattar specifika kunskaps- eller ämnesområden inriktade mot olika verksamheter i skolsystemet. Ämneskunskaper och ämnesdidaktisk eller annan innehållsspecifik didaktisk kompetens är centrala i den särskilda lärarkompetensen. Målet är att de allmänna och särskilda lärarkompetenserna av studenten integreras till en helhet i läraryrkets praktik.

En mångfald av förhållningssätt och metoder relevanta för yrket

Förutsättningarna för lärande skiftar. Studenten skall därför ha förvärvat kunskaper om undervisning och examinationsmetoder samt förmåga att organisera verksamheten för att kunna skapa goda förutsättningar för lärande och utveckling. Det finns inte bara en väg till att skapa sådana förutsättningar, utan flera. Den studerande skall därför under utbildningen möta och tillämpa en mångfald av metoder och förhållningssätt och få möjlighet att kritiskt reflektera över dem. I centrum står barns och ungdomars lärande och utveckling och studenten skall självständigt och tillsammans med andra kunna tillgodose deras behov av stöd, handledning och undervisning.

En yrkeskompetens byggd på reflekterad praktik och systematiskt uppbyggda kunskaper och teorier

Relevanta och användbara kunskaper för ett kommande yrkesliv som lärare förutsätter en kontinuerlig växelverkan mellan praktiska handlingar och reflektion över de erfarenheter och upplevelser som dessa handlingar gett upphov till. Yrkeskompetenser utvecklas både från reflekterad praktik och från systematiskt uppbyggda kunskaper och teorier. Den utexaminerade läraren skall därför ha utvecklat en kompetens som bygger på erfarenheter, reflektion och vetenskapligt förankrad kunskap samt en medvetenhet om de egna värderingar som ligger till grund för yrkesutövningen. Grundutbildningen skall vara en bas för lärarens livslånga lärande. En förutsättning för att nå detta mål är ett utvecklat samarbete mellan högskolan och regionens skolor.

3 Beskrivning av programmet

Programmet är uppbyggt av *det allmänna utbildningsområdet, inriktningar* samt *specialiseringar*.

3.1 Det allmänna utbildningsområdet

Kurserna inom allmänt utbildningsområde skall tillsammans utgöra 90 högskolepoäng, 30 högskolepoäng (hp) motsvarar en termins arbete. Av dessa är 15 högskolepoäng verksamhetsförlagda. Utbildningen inleds med den första terminen av allmänt utbildningsområde och avslutas med de två återstående terminerna i allmänt utbildningsområde. Innehållet är sådana kunskapsområden som är gemensamma och relevanta för alla studenter oavsett inriktning. I första terminen ligger fokus på *lärande och utveckling* som är terminens tema. Den andra terminen har temat *ledarskap och skolans samhällsuppdrag*. I den sista terminen ligger fokus på *examensarbetet*. Kurserna inom allmänt utbildningsområde är uppbyggda så att en tydlig kunskapsutveckling skall ske under utbildningens gång. Kurserna skall därför läsas i en bestämd ordning med en successivt höjd kravnivå.

3.2 Inriktningar

Genom inriktningen förvärvar studenten kunskap och kompetens inom ett kunskaps- eller ämnesområde inriktat mot en specifik verksamhet i skolsystemet. Studenter som avser att avlägga examen om minst 210 högskolepoäng skall välja *en* inriktning. Studenter som avser att avlägga examen om minst 270-300 högskolepoäng skall välja *två* inriktningar. I varje inriktning om minst 60 högskolepoäng ingår verksamhetsförlagd utbildning om minst 15 högskolepoäng. I varje inriktnings högskoleförlagda studier ingår minst 7,5 högskolepoäng ämnesdidaktik. Inriktning inom svenska mot grundskolans senare år omfattar minst 90 högskolepoäng och mot gymnasiet minst 120 högskolepoäng.

3.3 Specialiseringar

En specialisering kan vara antingen en fördjupning av tidigare studier inom ett ämnesområde eller en breddning och komplettering av kompetensen. Som specialisering kan studenterna i princip välja alla kurser som ges vid Högskolan i Gävle och vid andra lärosäten. Val skall ske av en eller flera specialiseringar om vardera minst 30 högskolepoäng. För den som tänker sig en examen mot grundskolans senare år måste en specialisering utgöras av en fördjupning inom en inriktning (det vill säga fortsatta studier inom samma ämne/ämnesområde). För den som tänker sig en examen mot gymnasieskolan måste två specialiseringar väljas som fördjupning.

3.4 Verksamhetsförlagd utbildning

Både inom allmänt utbildningsområde och inom varje inriktning ingår *verksamhetsförlagd utbildning*, VFU. Den verksamhetsförlagda utbildningen består dels av praktiskt lärararbete och dels av fältstudier. Praktiskt lärararbete innebär övning i undervisning och annat pedagogiskt arbete och ska utgöra minst 60 procent av den totala tiden för VFU. Med fältstudier avses att studenten fullgör specificerade uppgifter i anslutning till innehållet i kursen där fältstudierna ingår. Fältstudierna kan genomföras enskilt eller i grupp och kan vara verksamhetsbesök, observationer, intervjuer etc. I en särskild PM beskrivs mer ingående formerna och organisationen för den verksamhetsförlagda utbildningen.² VFU ingår i kurser och beskrivs också i respektive kursplan.³

För godkänd VFU krävs ett aktivt deltagande av studenten.

3.5 Undervisning och examination

Undervisningen inom programmet består av en högskoleförlagd del och en verksamhetsförlagd del. Inom den högskoleförlagda undervisningen möter studenten en variation i undervisningsformer t.ex. föreläsningar, seminarier, exkursioner, studiebesök, räkneövningar, laborationer, grupp- och temaarbeten. I flera kurser stöds undervisningen av användningen av IT, främst den elektroniska lärplattformen Blackboard men också av t.ex. telebilsändningar. I den verksamhetsförlagda undervisningen ska studenten själv med ökad grad av självständighet leda undervisning och annat pedagogiskt arbete samt delta i det kollektiva lärarbetet tillsammans med den lokala lärarutbildaren. Inom den verksamhetsförlagda utbildningen utför studenten också fältstudieuppgifter i anslutning till kursens innehåll. Under hela utbildningen skall det ske en tydlig progression av vetenskapligt arbete där både allmänt utbildningsområde och inriktningar involveras.

Examination sker på flera olika sätt beroende på kurs. Examinationsformer är t.ex. hemtentamen, tentamen, PM-uppgifter, uppsatsskrivning, rapporter, examinerande litteraturseminarier och muntliga redovisningar. I flera kurser sker examinationen genom att studenten lämnar in en kursportfölj som innehåller flera olika texter som skrivits under kursens gång. Examination av kurs med verksamhetsförlagd utbildning utförs av examinator vid HiG. Lokal lärarutbildare avger ett omdöme om studentens verksamhetsförlagda utbildningen.

En viktig del i examinationen är till sist examensarbetet där studenten får försvara ett självständigt arbete i ett seminarium.

3.6 Krav för fortsatta studier inom programmet

---

² Se bilaga 1 till utbildningsplanen.

³Högskolans samarbete med partnerskolor regleras av ett särskilt kontrakt.

Tidigare verksamhetsförlagd utbildning skall vara godkänd innan nästa verksamhetsförlagda utbildning genomförs.

3.7 Avrådan

En student kan avrådas från vidare studier på grund av att vederbörande bedöms ha bristande lämplighet för läraryrket. Vid avrådan skall studenten ges möjlighet att med studievägledaren diskutera alternativa utbildningar.

3.8 Examensarbetet

Examensarbetet skall ha en tydlig yrkesrelevans och utföras antingen i ett ämne med didaktisk inriktning, didaktik eller i pedagogik med didaktisk inriktning. Det kan utföras med anknytning till en temagrupp. En temagrupp är en varaktig, tematiskt organiserad grupp som arbetar med såväl forskning som utvecklingsfrågor samt handledning av examensarbeten. Teman och frågeställningar i en temagrupp utvecklas i samarbete med regionens skolor.

3.9 Studentinflytande

Studenter deltar med representanter i Lärarutbildningsnämndens arbete. Frågor som gäller programmet behandlas också i Grundutbildningsberedningen där studenter på Lärarprogrammet och företrädare för kommunerna deltar tillsammans med högskolans företrädare. Grundutbildningsberedningen är rådgivande. Gefle Studentkår utser studentrepresentanter. Studeranderådet är ett brett informellt samverkansorgan där representanter för studerande från samtliga årskurser och inriktningar erbjuds att delta

I övrigt ska studenterna i de reguljära kurserna känna delaktighet och utöva inflytande t.ex. genom kursvärderingar men även genom kontinuerlig programutvärdering.

3.10 Användningen av IT för lärande och kommunikation

Genom att kontinuerligt använda IT för lärande och kommunikation i utbildningen ökar studentens kompetens och egna erfarenheter successivt. Ett exempel på användningen av IT i programmet är att alla studenter introduceras i högskolans elektroniska lärplattform Blackboard som sedan används i flera kurser. Studenten möter också praktiska tillämpningar av IT-användning i den verksamhetsförlagda utbildningen.

I samarbete med högskolans bibliotek ges utbildning i informationssökning för att utveckla studenternas informationskompetens.

3.11 Internationalisering

Inom Lärarprogrammet finns möjlighet att fullgöra en del av utbildningen vid annat universitet eller lärarutbildning i främst Europa, men även länder utanför Europa är möjliga. Utbytet kan vara en del i de program som bedrivs inom EU eller det kan ingå i utbytesprogram som bedrivs av Högskolan i Gävle. Det finns även möjlighet att göra delar av den verksamhetsförlagda utbildningen vid svenska skolor utomlands.

Inom vissa inriktningar ges kurser i samarbete med utländska universitet och lärosäten. Då sker undervisningen på engelska och med hjälp av telebild och Internet.

I val av kurslitteratur eftersträvas att viss litteratur är på engelska. Detta ger studenten tillgång till begrepp och termer på engelska inom ämnesområdet samt kontakt med internationell forskning.

3.12 Hållbar utveckling

Programmet ska bidra till att studenten utvecklar en förståelse för vad som menas med hållbar utveckling och vad det konkret innebär för människans och samhällets användande av resurser för att tillförsäkra kommande generationer en hälsosam och god miljö, ekonomisk och social välfärd och rättvisa.⁴

Hållbar utveckling inrymmer till exempel kunskap om de ekologiska betingelserna för liv på jorden och om vikten av att bevara den biologiska mångfalden samt baskunskaper i miljöarbete. En annan aspekt av hållbar utveckling är att utbildningen lägger grunden till en hållbar utveckling i yrkeslivet genom beredskap till kompetensutveckling och öppenhet för förändringar och nya krav inom yrket.

3.13 Likabehandling

---

⁴ Enligt 1 kap 5 § 1 Högskolelagen.

Högskolan i Gävle skall, enligt likabehandlingsplanen, ha en studiemiljö där respekten för den enskilde är självklar och som därmed är fri från trakasserier på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning och funktionshinder. Detta befrämjar ett klimat som ger studiegäldje, hälsa och möjligheter till utveckling och framgång.⁵

4 Grundnivå och avancerad nivå i lärarexamen.

Lärarexamen avläggs på grundnivå eller avancerad nivå beroende på poängomfattning, krav på fördjupning i ett ämne eller inom ett ämnesområde och krav på omfattning av studier på avancerad nivå.

För examen på avancerad nivå omfattande 240, 270, 300 eller 330 högskolepoäng skall studenten inom området **Färdighet och förmåga** - visa *fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över både egna och andras erfarenheter och relevanta forskningsresultat.*

Fem varianter av lärarutbildning erbjuds vid HiG:

A. Senarelärare med en yrkesexamen på avancerad nivå (270-300 hp)
skall:

- I. Göra ett examensarbete omfattande 30 hp
- II. Läsa kurser på avancerad nivå minst omfattande 60 hp

B. Tidigarelärare mot grundskolan med yrkesexamen på grundnivå (210hp) skall:

- I. Göra ett examensarbete omfattande minst 15hp
- II. Läsa kurser på grundnivå eller avancerad nivå omfattande sammanlagt 210 hp (inkl examensarbetet)

C. Tidigarelärare mot grundskolan med yrkesexamen på avancerad nivå (240 hp) skall:

- I. Göra ett examensarbete omfattande 30hp
- II. Läsa kurser på avancerad nivå minst omfattande 60 hp

D. Tidigarelärare mot förskolan med yrkesexamen på grundnivå (210 hp)
skall:

- I. Göra ett examensarbete omfattande minst 15hp.
- II. Läsa kurser på grundnivå eller avancerad nivå omfattande sammanlagt 210 hp (inkl examensarbetet)

E. Tidigarelärare mot förskolan med generell magisterexamen på avancerad nivå (omfattande 210 + 30 hp) skall:

- I. Göra ett examensarbete omfattande 30hp.
- II. Läsa kurser på avancerad nivå minst omfattande 60 hp

Tidigarelärare

---

⁵ Likabehandlingsplan för Högskolan i Gävle

Alla tidigarelärare **har möjlighet** att inom utbildningens ordinarie poäng (210 hp) läsa minst 30hp på avancerad nivå. En examen på grundnivå kan då kompletteras till en yrkesexamen på avancerad nivå för lärare mot grundskolan och till en magisterexamen på avancerad nivå för lärare inriktade mot förskolan med en termins extra studier omfattande 30 hp på avancerad nivå. För att uppnå avancerad nivå med en termins komplettering väljs examensarbetet på avancerad nivå. Under termin 6 väljer studenter som utbildas till tidigarelärare om AU3 under termin 7 skall omfatta ett examensarbete på 30hp på avancerad nivå eller ett examensarbete omfattande 15p på grundnivå. Om examensarbete (15 hp) på grundnivå väljs läses en kompletterande kurs (15 hp) inom AU3 på grundnivå. Kurser inom utbildningen på avancerad nivå placeras från och med det tredje studieåret.

Senarelärare

Senarelärare **skall** nå avancerad nivå. För senarelärare uppnås den avancerade nivån genom att en fördjupande specialisering efter inriktning utnyttjas som avancerad kurs. För lärare inriktade mot gymnasiet, där båda specialiseringarna innebär fördjupning erhålls sålunda 60hp på avancerad nivå på detta sätt. För senarelärare mot grundskolan där en inriktning måste fördjupas erhålls 30hp genom specialiseringen. För att **alla** senarelärare skall nå avancerad nivå (minst 60 hp på avancerad nivå) bör alla senarelärare göra ett examensarbete (som måste omfatta 30hp) på avancerad nivå. En student inriktad mot grundskolans senare år *kan* fördjupa båda inriktningarna till 90hp. Examensarbetet kan då göras på grundnivå men omfattar fortfarande 30hp. Examensarbetet utförs under termin 9. Alla fördjupningar av inriktningar för senarelärare (60-90 hp) ligger på avancerad nivå. Examensarbetet för utbildning mot senarelärare kan undantagsvis utföras på grundnivå, men kräver då att två fördjupningar omfattande sammanlagt 60hp har inhämtats. Kurser inom utbildningen på avancerad nivå kan placeras från och med det tredje studieåret.

Läraryt utbildningens huvudstruktur (andra varianter kan förekomma)

	Tidigarelärare 210-240 högskolepoäng med inriktning 60hp eller 90hp		Senarelärare 270-300 högskolepoäng	
År	Höst	Vår	Höst	Vår
1	Allm. utbildningsomr. 1	Inriktning 1A	Allm.utbildningsomr. 1	Inriktning 1
2	Inriktning 1B	Inriktning 1C alternativt Specialisering 1	Inriktning 1	Inriktning 2
3	Specialisering2	Allmänt utbildningsområde 2	Inriktning 2	Specialisering 1 (Fördjupning nivå)
4	Allm. utbildningsomr. 3 valbart examensarbete 15hp + 15hp kurs <i>alt.</i> examensarbete på avancerad nivå 30hp	För examen på avancerad nivå: Valbar kurs 30 hp på avancerad nivå efter ordinarie utbildning	Specialisering 2 (Fördjupning på avancerad nivå)	Allmänt utbildningsområde 2
5			Allmänt utbildningsområde 3, Examensarbete på avancerad nivå 30hp	(Specialisering 3 Svenska D)

5 Behörighet

Behörig att antas till Lärarprogrammet är den som dels uppfyller villkor för grundläggande behörighet för högskolestudier som anges i högskoleförordningen, dels uppfyller följande särskilda behörighet:

Inriktning naturvetenskap-teknik-matematik mot förskola, även distans, 210 högskolepoäng
Sv B/Svenska som andraspråk 2 B, En B, Sh A, Ma A, Nk A

Inriktning Svenska-Engelska mot grundskolans tidigare år., 210 högskolepoäng
Sv B/Svenska som andraspråk 2 B, En B, Sh A, Ma B, Nk B (alt Fy A, Ke A, Bi A) Hi A.

Inriktning Svenska-Matematik mot grundskolans tidigare år, även distans, 210 högskolepoäng
Sv B/Svenska som andraspråk 2 B, En B, Sh A, Ma C, Nk B (alt Fy A, Ke A, Bi A) Hi A.

Inriktning Svenska-Samhällsorienterande ämnen mot grundskolans tidigare år även distans, 210 högskole poäng
Sv B/Svenska som andraspråk 2 B, En B, Sh A, Ma B, Nk B (alt Fy A, Ke A, Bi A) Hi A.

Inriktning Skapande möten i mångkulturella barngrupper mot förskola och fritidshem, 210 högskolepoäng
Sv B/Svenska som andraspråk 2 B, En B, Sh A, Ma A

Inriktning Idrott och hälsa mot grundskolans tidigare och senare år, 210/270 högskolepoäng
Sv B/Svenska som andraspråk 2 B, En B, Sh A, Ma B, Hi A, Nk B alt Bi A, Id B alt Specialidrott A eller motsvarande lokal kurs.

Inriktning Matematik-Naturvetenskapliga ämnen mot grundskolans tidigare år även distans, 210 högskolepoäng
Sv B/Svenska som andraspråk 2 B, En B, Sh A, Ma C, Hi A., Fy B, Ke A, Bi A.

Inriktning Matematik-Naturvetenskapliga ämnen mot grundskolans senare år även distans, 270 högskolepoäng
Sv B/Svenska som andraspråk 2 B, En B, Sh A, Ma D, Fy B, Ke B och Bi B.

Inriktning Matematik-Naturvetenskapliga ämnen och ledarskap mot grundskolans senare år även distans, 330 högskolepoäng
Sv B/Svenska som andraspråk 2 B, En B, Sh A, Ma D, Fy B, Ke B och Bi B.

Inriktning Biologi-Naturkunskap mot gymnasieskolan, 270 högskolepoäng
Sv B/Svenska som andraspråk 2 B, En B, Sh A, Ma D, Fy B, Ke B och Bi B

Inriktning Biologi-Naturkunskap och ledarskap mot gymnasieskolan, 330 högskolepoäng
Sv B/Svenska som andraspråk 2 B, En B, Sh A, Ma D, Fy B, Ke B och Bi B

Inriktning Matematik mot gymnasieskolan, 270 högskolepoäng
Sv B/Svenska som andraspråk 2 B, En B, Sh A, Ma D

Inriktning Naturkunskap mot gymnasieskolan, 270 högskolepoäng
Sv B/Svenska som andraspråk 2 B, En B, Sh A, Ma D, Fy B, Ke B, Bi B

Inriktning Naturkunskap och ledarskpa mot gymnasieskolan, 330 högskolepoäng
Sv B/Svenska som andraspråk 2 B, En B, Sh A, Ma D, Fy B, Ke B, Bi B

Inriktning Matematik-Naturkunskap mot gymnasieskolan, 270 högskolepoäng
Sv B/Svenska som andraspråk 2 B, En B, Sh A, Ma D, Fy B, Ke B, Bi B

Inriktning Matematik-Naturkunskap och ledarskap mot gymnasieskolan, 330 högskolepoäng
Sv B/Svenska som andraspråk 2 B, En B, Sh A, Ma D, Fy B, Ke B, Bi B

Inriktning Matematik-Fysik mot gymnasieskolan, 270 högskolepoäng
Sv B/Svenska som andraspråk 2 B, En B, Sh A, Ma D, Fy B

Inriktning Matematik-Fysik och ledarskap mot gymnasieskolan, 330 högskolepoäng
Sv B/Svenska som andraspråk 2 B, En B, Sh A, Ma D, Fy B

Inriktning Matematik-Biologi mot gymnasieskolan, 270 högskolepoäng
Sv B/Svenska som andraspråk 2 B, En B, Sh A, Ma D, Bi B

Inriktning Matematik-Biologi och ledarskap mot gymnasieskolan, 330 högskolepoäng
Sv B/Svenska som andraspråk 2 B, En B, Sh A, Ma D, Bi B

Inriktning Svenska mot grundskolans senare år och gymnasiet, 270/300 högskolepoäng
Sv B/Svenska som andraspråk 2 B, En B, Sh A, Ma A och Hi A

Inriktning Engelska mot grundskolans senare år och gymnasiet, 270 högskolepoäng
Sv B/Svenska som andraspråk 2 B, En B, Sh A, Ma A och Hi A

Inriktning Historia mot grundskolans senare år och gymnasiet, 270/300 högskolepoäng
Sv B/ Svenska som andraspråk 2 B, En B, Sh A, Ma A och Hi A

Inriktning Religion mot grundskolans senare år och gymnasiet, 270 högskolepoäng
Sv B/ Svenska som andraspråk 2 B, En B, Sh A, Ma A och Hi A

6 Betyg

Betyg sätts på i programmet ingående kurser enligt gällande kursplan.

7 Examensbestämmelser

7.1 Examensbenämningar

För tidigarelärare: Lärarexamen på grundnivå alternativt avancerad nivå med inriktning mot grundskola alternativt förskola

För senarelärare: Lärarexamen på avancerad nivå med inriktning mot grundskola alternativt gymnasium

Bachelor/Master of Education

7.2 Examenskriterier

Lärarexamen uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 210-270/300 högskolepoäng (7-10 terminers studier) med viss inriktning.

Studenten skall inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete), för tidigarelärare med examen på grundnivå omfattande 15 högskolepoäng, för senarelärare och tidigarelärare med examen på avancerad nivå omfattande 30 högskolepoäng.

7.3 Examensbevis

Student som uppfyller fordringarna för examen erhåller examensbevis *efter att studenten på eget initiativ begärt ett sådant*. I vissa fall kan dessutom en generell examen utdelas (se anvisningar för generella examina).

8 Övriga föreskrifter

Se PM för Verksamhetsförlagd utbildning.

Se PM för Inriktningar

Utdrag ur
PM
Den verksamhetsförlagda delen
i lärarutbildningen
vid
Högskolan i Gävle
Fastställd av Lärarutbildningsnämnden 2001-09-27
Reviderad 2002-09-12, 2003-11-07, 2004-05-13
Uppdaterad 2008-05-27

Bil 1 till utbildningsplan
Lärarprogrammet 210-270/300 hp
Lärarprogrammet 90 hp

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	2
Inledning	3
Den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU)	3
Organisation av den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU)	3
Ansvarsområden	3
Studenten	3
Kommunen	4
Högskolans lärarutbildare/kursansvarig	5
Examination	6
Forskning och utvecklingsarbete	6
Konferenser/seminarier/föreläsningar	6
Kvalitetsansvar	5
Grundkurs för lokala lärarutbildare	6
Försäkring	6
Ordförklaringar	7

Inledning

Denna PM gäller studenter antagna till programmet för lärarutbildning vid Högskolan i Gävle. Den är avsedd att vara ett stöd för studenter, lokala lärarutbildare, rektorer, lokala samordnare samt högskolans lärarutbildare vid genomförandet av den verksamhetsförlagda delen av lärarutbildningen. Innehållet baseras på det avtal som tecknats mellan kommuner och högskolan i Gävle som gäller för det gemensamma uppdraget kring den verksamhetsförlagda utbildningen.

Den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU)

Lärarutbildningen är en akademisk yrkesutbildning där verksamhetsförlagd utbildning ingår som en del i såväl allmänt utbildningsområde som varje inriktning. Den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) planeras i samarbete mellan Högskolan i Gävle och kommuner/skolor.

Den verksamhetsförlagda utbildningen är uppdelad på:

1. *Praktiskt lärararbete* då studenten under sammanhållna perioder är på partnerskola och deltar i lärares alla arbetsuppgifter fullt ut. VFU ingår i kurser inom allmänt utbildningsområde och varje inriktning.

2. *Fältstudier* med ”verksamheten som studieobjekt”. Dessa studier har olika grad av forskningsanknytning och ingår också i kurser inom allmänt utbildningsområde och varje inriktning. Under denna del arbetar studenterna med olika uppgifter om skolan och lärararbetet. Innehållet varierar beroende på den aktuella kursens karaktär.

Under studentens hela utbildningstid, således även under perioder utan VFU, har partnerskolan/skolan ett *fadderansvar*. Fadderansvaret syftar till att underlätta för student att upprätthålla en regelbunden kontakt med skolan. Fadderansvarets konkreta innehåll utformas lokalt inom skolan med utgångspunkt i den aktuella kursens mål, de övergripande examensmålen, och den aktuella kommunens handlingsplan för VFU.

Organisation av den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU)

Verksamhetsförlagd utbildning är en starkt integrerad del i lärarutbildningens kurser. En av de bärande idéerna bakom ramavtalen är att studenten befinner sig vid samma partnerskola/samverkansskola under hela sin utbildningstid för att därigenom vinna kontinuitet och säkra kvaliteten och underlätta för en progression av den verksamhetsförlagda utbildningen. Samarbetet mellan Högskolan i Gävle och skolan syftar till att skapa goda förutsättningar för att utbilda lärare med god kompetens. Organisationen av samarbetet mellan kommuner och Högskolan i Gävle finns reglerat i avtal.

Ansvarsområden

Studenten ansvarar för att

- ta kontakt med sin lokala lärarutbildare i god tid inför den verksamhetsförlagda utbildningen
- planera den verksamhetsförlagda utbildningens utförande och progression tillsammans med lokal lärarutbildare och högskolans lärare
- genomföra den verksamhetsförlagda utbildningen enligt kursens och partnerskolans intentioner

- ansvara för egna lektioner och arbetsområden i ökande omfattning under utbildningstiden
- delta i lärarens/arbetslagets alla arbetsuppgifter
- planera fältstudier i samråd med högskolans lärare och partnerskolan
- delta i den konkreta utformningen av fadderansvarets innehåll för hela studietiden. Detta bör synas i studentens individuella studieplanering för VFU
- ta ansvar för och vårda relationen till sin partnerskola under utbildningstiden
- delta i arrangemang på partnerskolan utanför perioderna med praktiskt lärararbete när sådant är möjligt
- lämna begärd utvärdering till lokal samordnare i kommunen
- att vara den sammanhållande länken mellan Högskolan i Gävle och partnerskolan
- skriva sitt examensarbete i nära samarbete med partnerskolan/kommunen
- känna till rådande sekretessdokument
- lämna kopia på sitt utdrag ur polisens brottsregister till rektor i god tid före VFU period
- överlämna den lokala lärarutbildarens bedömningsunderlag för respektive kurs, vari VFU ingår, till examinator
- kontinuerligt vara nåbar via sin e-post
- informera sin lokala lärarutbildare vem som är kursansvarig vid Högskolan i Gävle

Kommunen ansvarar för att

- en handlingsplan angående VFU utformas, uppdateras och följs upp kontinuerligt
- utse lokal samordnare
- i samråd med högskolans organisation planera för studentens placering
- studentens placeringsuppgifter förs in i det webbaserade placeringssystemet och att uppgifterna där uppdateras efterhand.
- hålla kontakt med studenter och högskolans organisation angående den verksamhetsförlagda utbildningens genomförande
- följa upp studentens utvärdering efter avslutad verksamhetsförlagd period
- fakturera högskolan varje termin för ersättning av VFU enligt fakturaunderlag
- utse lokal lärarutbildare

- handlingsplanen presenteras för studenten
- studenten får en helhetsbild av skolans verksamhet, dess ledning och organisation
- uppmuntra studenten att göra sitt examensarbete i nära samarbete med partnerskolan
- stötta lokal lärarutbildare vid tveksamheter om studentens kompetens
- presentera gällande sekretessdokument
- kräva utdrag ur polisens belastningsregister
- involvera studenten i hela lärarbetet och lämna underlag för examination
- ge råd och stöd vad gäller studentens fältstudier
- lokal lärarutbildare deltar i anordnade seminarier och konferenser när så är möjligt
- använda e-post som ett naturligt kommunikationsmedel med student och lärarutbildare vid Högskolan i Gävle

Högskolans lärarutbildare/kursansvarig ansvarar för att

- föra en dialog med student och lokal lärarutbildare inför genomförandet av den verksamhetsförlagda utbildningen.
- upprätthålla aktiv kontakt med lokala lärarutbildare
- förlägga, när så är möjligt, utbildningsinslag i kurserna till partnerskolan, där även skolans pedagogiska personal kan delta
- informera lokal lärarutbildare i god tid om kursens innehåll och syfte
- utforma underlag för examination till lokal lärarutbildare samt att inhämta detta inför examination av studenten
- utvärdera kursen tillsammans med studenten och den lokala lärarutbildaren
- informera om och inbjuda lokal lärarutbildare till seminarier och föreläsningar
- uppmuntra studenten att göra sitt examensarbete inom partnerskolan/kommunen
- göra en handlingsplan för den verksamhetsförlagda utbildning som kontinuerligt följs upp

Examination

Bedömning av studentens insats görs på grundval av såväl den verksamhetsförlagda utbildningen som studentens prestationer i den högskoleförlagda delen av utbildningen. Betyg sätts på hel kurs. Examinator är alltid lärare på högskolan. Lokala lärarutbildare lämnar därför underlag inför examinationen av studenterna.

Forskning och utvecklingsarbete

Högskolan har ett särskilt ansvar för stöd till partnerskolan vad avser kompetensutveckling och skolutveckling. I detta ingår även forskning och spridning av forskningsresultat. Kontakten för detta går via Pedagogiskt utvecklingscentrum Gävleborg (PUX). I de fall Högskolans lärare blir engagerade i mera omfattande utvecklings- eller forskningsprojekt ersätts denna insats av partnerskolan/kommunen.

Studenten bör stimuleras att ta del av och aktivt delta i pågående forskning och utvecklingsarbete till ömsesidig nytta för partnerskolan och studenten, t.ex. i examensarbetet

Konferenser/seminarier/föreläsningar

Lokala lärarutbildare inbjuds till aktuella konferenser/seminarier/föreläsningar när sådana arrangeras vid Högskolan i Gävle.

Informationskonferens hålls minst en gång per år för dels lokala samordnare, dels lokala lärarutbildare. Nyheter och förändringar presenteras och diskuteras.

Kvalitetsansvar

Högskolans lärarutbildare respektive partnerskola gör en handlingsplan för den verksamhetsförlagda utbildningen som kontinuerligt ska följas upp och utvärderas.

Grundkurs för lokala lärarutbildare

Högskolan i Gävle erbjuder en grundkurs för lokal lärarutbildare, omfattande 7,5 högskolepoäng. Kursen syftar till att skapa god beredskap hos kursdeltagaren att fullgöra uppdraget som lokal lärarutbildare inom lärarutbildningen vid Högskolan i Gävle.

Försäkring

Från den 1 juli 2000 finns det en personskadeförsäkring hos Kammarkollegiet för studenter vid de statliga universiteten och högskolorna. Försäkringen gäller i Sverige. Den gäller under skoltid och under direkt färd mellan bostaden och den plats där skoltiden tillbringas.

Med skoltid avses

- all tid inom högskolans lokaler och område utom när vistelsen där är föranledd av en aktivitet av fritidskaraktär ordnad av någon annan än högskolan, samt
- all annan tid då studenten deltar i verksamhet i högskolans regi.

"Verksamhet i högskolans regi" kan vara exkursioner, av högskolan förmedlat verksamhetsförlagd utbildning utan anställning eller distansstudier som anordnas av högskolan i ett studiecenter. Läs mer om personskadeförsäkringen på <http://www.hig.se/studhals>

Ordförklaringar

Allmänt utbildningsområde	Centrala kunskapsområden och tvärvetenskapliga ämnesstudier om totalt 90 högskolepoäng (hp) i utbildningen, inklusive 15 hp VFU.
Avtal	Avtal mellan kommun/skola och HiG om att utbilda lärarstudenterna i ramen för verksamhetsförlagd utbildning.
Blackboard	Nätbaserad plattform som används i kommunikationen mellan studenter och lärarutbildare.
Examinationsansvar	Högskolans i Gävle (HiG) lärare har examinationsansvaret. Den lokala lärarutbildarens synpunkter utgör en viktig grund.
Fadderansvar	Ansvar innebär underlättande för studenten att upprätthålla en kontinuerlig kontakt med partnerskolan/samverkansskolan under hela utbildningstiden.
Fältstudier	Ingår i VFU. Kan ha formen av verksamhetsbesök, observationer, intervjuer m.m. på partnerskolan/i kommunen. Uppgifter formuleras på HiG. Utgör fyra veckor inom allmänt utbildningsområde samt inom respektive inriktning. Inom läroprogrammet 90 hp utgör fältstudierna sammanlagt åtta veckor.
Inriktning	Student väljer ämnesområden och åldersgrupp för sin utbildning. I examen mot tidigare år, 210 hp, läses minst en inriktning och i examen mot senare år 270-300 högskolepoäng läses minst två inriktningar. I varje inriktning ingår 15 hp VFU.
Kontaktpersoner vid HiG	Personer vid högskolan som kan svara på frågor angående inriktningar eller allmänt utbildningsområde.
Lokal lärarutbildare	Lärare som ansvarar för student/er under VFU/praktiskt lärarbete. Utses av rektor eller motsvarande efter samråd med Högskolan. Har genomgått utbildning för lokala lärarutbildare.
Lokal samordnare	Person/personer inom kommunen som ansvarar för den övergripande kontakten med Högskolan när det gäller VFU och placering av studenter.
Partnerskola	Enskild skola, skolområde eller kommun, beroende på kommunens storlek och/eller skolorganisation, som är aktiv i utbildningen av lärarstudenter.
PUX	Rådgivande organ och partner i frågor om partnerskolornas

Pedagogiskt utvecklingscentrum i X län	kompetensutveckling och skolutveckling.
Specialisering	Studentens kursval utöver inriktning. Kan läsas för att bredda eller fördjupa ämnesinnehållet. Varje specialisering skall omfatta minst 30 hp.
Utbildning för lokala lärarutbildare, LLU	Högskolan erbjuder varje år en grundkurs om 7,5 hp i att vara lokal lärarutbildare.
Verksamhetsförlagd utbildning, VFU	Utbildning om 15hp dels allmänt utbildningsområde, dels varje inriktning. Består av fältstudier och praktiskt lärararbete.
Praktiskt lärararbete	Sammanhängande period av den verksamhetsförlagda utbildning då student följer lärararbete på heltid.

Mer information om
VFU finns att läsa på vår hemsida <http://www.hig.se/ufk/lun/VFU.html>
Om lärarutbildningen på <http://www.hig.se/ufk/lun/lararutbildning.html>

Bil 2 till utbildningsplan
Lärarprogrammet
210-270/300 högskolepoäng
Reviderad 2007

PM angående **Inriktningar**

som ingår i lärarprogrammet 210-270/300
högskolepoäng

Innehåll:

Beskrivande text

Riktlinjer

Lista över inriktningar som erbjuds läsåret 07/08

Högskolan i Gävle. *Postadress:* 801 76 Gävle. *Besöksadress:* Kungsbäcksvägen 47, Gävle. *Telefon:*
026-64 85 00. *Telefax:* 026-64 86 86. *Hemsida:* www.hig.se *Postgiro:* 78 81
17-0.

Inriktningar/specialiseringar

Enligt examensordningen för lärarutbildningar skall den som studerar till tidigarelärare välja minst en inriktning om minst 60 högskolepoäng och specialiseringar om vardera 30 högskolepoäng. Blivande senarelärare och gymnasielärare skall välja minst två inriktningar. För senarelärare gäller att minst den ena skall omfatta 90 högskolepoäng inom ett ämne/ämnesområde. För dem som skall undervisa på gymnasiet gäller 90 högskolepoäng inom två ämnen/ämnesområden. De som skall bli gymnasielärare i svenska eller samhällskunskap läser 120 högskolepoäng. För att uppnå 90 högskolepoäng inom ett ämne/ämnesområde åtgår oftast en inriktning om 60 högskolepoäng och en specialisering på

30 högskolepoäng. För den blivande gymnasieläraren binds båda specialiseringarna till valet av inriktningar.

Lärarprogrammet vid Högskolan i Gävle. Lokala profiler och ramar

En utgångspunkt för uppbyggandet av inriktningarna vid Högskolan i Gävle (HiG) har varit att samma inriktning om möjligt skall kunna läsas av flera lärarkategorier. Detta bör ge en god kontinuitet för undervisningen tvärs över olika skolformer och åldrar. Dessutom underlättas en framtida kompetensutveckling. Uppläggningsen ger de blivande lärarna en gemensam bas och möjlighet till naturliga gränsöverskridanden som stärker sambandet mellan olika lärarkategorier och skolformer.

Inriktningarna vid HiG mot matematik/naturvetenskap/teknik för grundskolans och förskolans lärare syftar till att ge en bred kompetens med fem olika ämnen: matematik, fysik, biologi, kemi och teknik. Kurserna ges både ämnesspecifikt och ämnesintegrerat.

En grundläggande inriktning på 90 hp i matematik/naturvetenskap/teknik är gemensam för senarelärare och tidigarelärare inriktade mot grundskolan. Detta ger en bättre kontinuitet för den naturvetenskapliga undervisningen under hela skoltiden.

Tidigarelärare inriktade mot förskolan, förskoleklassen och fritidshemmen erbjuds också en egen naturvetenskaplig inriktning på 90 hp med lägre förkunskapskrav på matematik och naturvetenskap. Dessutom finns ytterligare en inriktning "Skapande möten (90 hp)", med en mer språklig inriktning

Senarelärare med inriktning mot grundskolan läser inriktning 2 med ett djupare naturvetenskapligt innehåll. Inriktning 2 för senarelärare samläses med gymnasielärarnas inriktning 1.

Studierna i svenska är upplagda så att alla som valt svenska läser kurser eller delar av kurser tillsammans. Den enskilde studenten avslutar svenskstudiet vid 30 högskolepoäng, 60 högskolepoäng, 90 högskolepoäng eller 120 högskolepoäng enligt de krav som beskrivits ovan.

Inriktningarna i religion, historia och engelska är gemensam för senarelärare inriktade mot grundskola eller gymnasium.

Inriktningen Idrott och hälsa är gemensam för tidigarelärare och senarelärare.

Specialiseringar

Läroarutbildningsnämnden har beslutat att alla sammanhängande 30 hp block som kan sammanfattas under ett tema kan utgöra en specialisering. Specialiseringen kan läsas vid andra universitet och högskolor.

Tidigarelärare inriktade mot förskola och fritidshem 210 hp

Naturvetenskap-teknik-matematik (90hp)
Naturvetenskap-teknik-matematik distans (90hp)
Skapande möten i mångkulturella barngrupper (90hp)

Tidigarelärare inriktade mot grundskolan 210 hp

Svenska + Samhällsorienterande ämnen 30hp+30hp
Svenska +Engelska 30hp+30hp
Svenska + Matematik 30hp+30hp
Matematik + Naturvetenskapliga ämnen (även distans och distans deltid) 90hp
Idrott och hälsa 60hp

Senarelärare Inriktade mot grundskolan 270 hp

Svenska A+B 60 hp
Engelska A + B 60 hp
Historia A + B 60 hp
Religion A + B 60 hp
Matematik + Naturvetenskapliga ämnen (även distans och distans deltid) 60p
Matematik A30 hp + Fysik A30 hp
Matematik A30 hp + Biologi A30 hp
Matematik A30 hp + B30 hp
Idrott och hälsa 60 hp

Senarelärare Inriktade mot Gymnasiet 270-300 hp

Svenska A+B 60 hp
Engelska A + B 60 hp
Historia A + B 60 hp
Religion A + B 60 hp
Matematik A30 hp + Fysik A30 hp
Matematik A30 hp + Biologi A30 hp
Matematik A30 hp + Naturkunskap A30 hp
Naturkunskap A+B 60 hp
Biologi A30 hp + Naturkunskap A30 hp
Matematik A+B 60 hp
Matematik B30 hp + Biologi B30 hp
Matematik B30 hp + Fysik B30 hp
Matematik B30 hp + Naturkunskap B30 hp
Biologi B+ Naturkunskap B30 hp

Lärarprogrammet 90 hp för studenter med ämnesbehörighet
--

Kompetensutveckling

Kompetensutveckling för en lärare utbildad vid HiG underlättas eftersom flera av inriktningarna är gemensamma för olika lärarkategorier. Samtliga inriktningar och specialiseringar kommer också att erbjudas redan verksamma lärare. Även delar av en inriktning eller specialisering kommer också att kunna användas för kompetensutveckling. Genom att ha ett nära samarbete med kommuner bör det bli möjligt att frikoppla en yrkesverksam lärare så att denne kan delta i någon av de kurser som ges på HiG. Detta kan ske genom att en eller flera lärarstudenter under de senare delarna av sin VFU kan gå in och ersätta läraren med stöd från övriga LLU-are på skolan. För den lärare som inte helt kan frikopplas kan distansutbildning vara ett alternativ. Antalet kurser inom distansutbildningen är dock betydligt färre jämfört med den ordinarie campusförlagda lärarutbildningen.

Riktlinjer för Inriktningar

- Inriktningens innehåll, ämnesbenämningar och benämningar av ämnesområden skall ha relevans för den skolform eller de skolformer, ålderskategori/ålderskategorier eller verksamheter som inriktningen avser.
- En inriktning skall inte motverka den utbildade lärarens anställningsbarhet.
- Inriktningar som konstrueras för samläsning mellan flera lärarkategorier bör prioriteras, både av resursskäl och därför att det möjliggör att val av definitiv inriktning kan senareläggas. Utbildningens kvalitetskrav och studenternas behörigheter måste dock alltid vara uppfyllda
- Inriktningar skall om möjligt ges inom de områden där bristen på lärare är eller kommer att bli stor.
- Högskolan skall ha kompetens att utbilda inom inriktningen. Kompetensen skall med marginal uppfylla de krav vi kan vänta oss att HSV ställer på respektive inriktning vid en utvärdering. HSV:s gamla normer för att överväga ge tillstånd till utbildningar borde kunna vara vägledande som minimikrav. Två disputerade lärare krävdes vid granskning av gymnasiet en vid granskning av 4-9.

Alla inriktningar skall vara forskningsanknutna.

Inom inriktningen bör finnas lärare med forskning inom ämnet/ämnesområdet, egen lärarutbildning, forskning inom ämnesdidaktik och aktiv utveckling av ämnet.

Kravet på antalet disputerade lärare i ämnet ökar med inriktningens omfattning och djup liksom kravet på totala antalet lärare. Inriktningen bör ha lärare med erfarenhet från den skolform lärarutbildningen avser.

- Goda utvärderingar för ämnen/ämneskombinationer som tidigare fungerat väl inom lärarutbildningen är vägledande. Oprövade ämnen/ämneskombinationer måste visa att en fungerande inriktning kan erbjudas. Ett sätt att visa det kan vara att ämnet/ämnesområdet först prövas som en specialisering.
- Inriktningen skall enligt utbildningsplanen innehålla minst 7,5 hp ämnesdidaktik.
- Inriktningar med låg prioritet nationellt/regionalt bör inte komma ifråga om inriktningen medför att mer prioriterade inriktningar får avsevärt lägre studerandetal.
- En total resursanalys av det slutgiltiga förslaget måste utföras med beaktande av tilldelningen av studerandepeng för olika inriktningar.
- Inriktningar och specialiseringar eller delar av inriktningar och specialiseringar skall gå att välja som fortbildning för redan verksamma lärare.
- **Verksamhetsförlagd del av inriktningen.** Den lokala lärarutbildaren skall ha ämneskompetens och ämnesdidaktisk kompetens i det ämne/ämnesområde som ingår i inriktningen. Vidare skall den lokala lärarutbildaren ha fullgjort egen lärarutbildning och ha god kompetens inom den skolform där den verksamhetsförlagda delen utförs. Målet skall vara att alla lokala lärarutbildare har genomgått utbildning för lokal lärarutbildare.